

Herceghalom Község
Önkormányzata

	Leadás		Előterjesztés			
	Dátum	Aláírás	Nyílt	Zárt	Egyszerű	Minősített
Előterjesztő			X			X
Ügyintéző			Bizottsági tárgyalás időpontja			
Pénzügyi előadó						
Jegyző	2026. 08. 27.	<i>[Signature]</i>	HKB		PTB	
Polgármester	26. 08. 27.	<i>[Signature]</i>				

Meghívott személy: -

Melléklet: - Községi költségvetés koncepciója

ELŐTERJESZTÉS

Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2026. szeptember 1. napján tartandó nyilvános, munkaterv szerinti ülésére

Tárgy: Javaslat a közösségi költségvetés bevezetésére, a Községi Költségvetési Alap létrehozására és a közösségi költségvetés koncepciójának elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

Polgármesterként fontosnak tartom, hogy Herceghalom fejlesztése során a helyben élők véleménye, tapasztalata és kezdeményezése is megjelenjen az önkormányzati döntéshozatalban.

Ennek egyik lehetséges eszköze a közösségi költségvetés, amelynek keretében az Önkormányzat meghatározott összegű forrást különít el és lehetőséget biztosít a lakosság számára arra, hogy az Önkormányzat által előzetesen meghatározott, szakmailag és pénzügyileg megvizsgált, megvalósítható fejlesztési lehetőségek közül kiválassza azokat, amelyeket a település szempontjából a legfontosabbnak tart.

A közösségi költségvetés lényege, hogy a lakosság közvetlenül kifejezhesse véleményét arról, hogy a település közösségének érdekét szolgáló fejlesztési lehetőségek közül melyeket tartja a legfontosabbnak.

Javaslom olyan közösségi költségvetési rendszer kialakítását, ami átlátható és a helyi adottságokhoz igazodó módon működne: szavazólap összeállítása szakmai alapon → lakossági szavazás → képviselő-testületi döntés → megvalósítás

A lakosság számára szavazólap készítenénk, amit a helyi újságban is megjelentetnénk. A közösségi költségvetési folyamat keretében kizárólag olyan fejlesztési, beruházási vagy egyéb közösségi célú javaslatok kerülhetnek a szavazólapra, amelyek az Önkormányzat feladat- és hatáskörében megvalósíthatók, jogszabályba nem ütköznek, és amelyek megvalósításának lehetősége az előzetes szakmai vizsgálat alapján fennáll, továbbá a település érdekét szolgálja. Ezzel elejét vennénk olyan helyzet kialakulásának, amikor olyan javaslatok érkeznének, amire

az önkormányzatnak egyáltalán nincs ráhatása, illetve megakadályozná azt is, hogy csak egy szűkebb érdekcsoport előnyét javasolnák viszonylag jelentősebb számban.

A lakosok a szavazólapon szereplő fejlesztések közül három, számukra legfontosabb javaslatot jelölhetnék meg. A szavazás eredménye megmutatná, hogy a helyben élők mely fejlesztéseket tartják a legfontosabbnak, ezáltal a lakossági vélemény közvetlenül megjelenik a döntéshozatal előkészítésében.

A szavazás eredménye ugyanakkor nem jelent automatikus döntést a fejlesztések megvalósításáról. A közösségi költségvetés keretében megvalósuló fejlesztésekről a végső döntést – a lakossági szavazás eredményének figyelembevételével – a Képviselő-testület hozza meg Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény értelmében. A Képviselő-testület döntése során figyelembe veheti többek között a javaslatok lakossági támogatottságát, közösségi hasznát, költségigényét, fenntarthatóságát, a település fejlesztési céljaihoz való illeszkedését, valamint az Önkormányzat rendelkezésére álló pénzügyi lehetőségeket.

A közösségi költségvetés első alkalommal, 2027-ben pilot jelleggel kerülne bevezetésre. A 2027. évi költségvetésben Községi Költségvetési Alap kerülne megtervezésre 15 000 000 Ft összeggel. A fent ismertetettek szerint a Községi Költségvetési Alap felhasználásáról a Képviselő-testület a lakossági szavazás eredményének ismeretében döntene.

A rendszer első évének tapasztalatai alapján a közösségi költségvetés a későbbiekben szükség szerint módosítható és továbbfejleszthető.

A közösségi költségvetés részletes alapelveit és működési rendjét a jelen előterjesztés 1. mellékletét képező Herceghalom Községi Költségvetésének Konceptiója tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat alapján döntésük meghozatalára.

Határozati javaslat:

Minősített szavazati többséget igénylő döntés!

Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének

.../2026. (.....) határozata

a közösségi költségvetés bevezetéséről és a Községi Költségvetési Alap létrehozásáról

1. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy Herceghalom településen közösségi költségvetést vezet be, első alkalommal a 2027. évben, pilot jelleggel.
2. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Községi Költségvetési Alapot hoz létre, amelynek célja a település közösségének érdekeit szolgáló, a közösségi költségvetés keretében kiválasztott fejlesztések, beruházások és egyéb közösségi célú projektek megvalósításának finanszírozása.
3. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy a 2027. évi költségvetés előkészítése során gondoskodjon a Községi Költségvetési Alap 15 000 000 Ft összegű előirányzatának a költségvetési rendeletben történő betervezéséről.

4. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja jelen határozat 1. mellékletét képező Herceghalom Községi Költségvetésének Konceptióját.
5. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert a fejlesztéseket beruházásokat tartalmazó szavazólap összeállítására, valamint arra, hogy a közösségi költségvetés keretében lebonyolított lakossági szavazás eredményét és a szavazásra bocsátott javaslatok szakmai, valamint pénzügyi adatait terjessze a Képviselő-testület elé a megvalósítandó fejlesztésekről szóló döntés meghozatala érdekében.
6. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy a közösségi költségvetés első folyamatának lezárását követően a tapasztalatokról tájékoztassa a Képviselő-testületet és szükség esetén tegyen javaslatot a rendszer módosítására, illetve továbbfejlesztésére.

Határidő: 1–4. pont: azonnal

5. pont: 2027. évi költségvetés elfogadásáig

6. pont: a 2027. évi közösségi költségvetési folyamat lezárását követően.

Felelős: Csizmadia Zsuzsanna polgármester

Herceghalom, 2026. augusztus 27.

Csizmadia Zsuzsanna sk.
polgármester

HERCEGHALOM KÖZÖSSÉGI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK KONCEPCIÓJA

I. A közösségi költségvetés célja

A közösségi költségvetés olyan részvételi folyamat, amelynek keretében a településen élők véleményt nyilváníthatnak arról, hogy az Önkormányzat által megvalósítható fejlesztési lehetőségek közül melyeket tartják a település szempontjából a legfontosabbnak.

A közösségi költségvetés célja, hogy a helyben élők véleménye és prioritásai közvetlenebb módon jelenjenek meg az önkormányzati döntéshozatalban, ezáltal erősödjön a lakosság és az Önkormányzat közötti párbeszéd, valamint a település közösségi ügyei iránti érdeklődés és felelősségvállalás.

A közösségi költségvetés egyben lehetőséget biztosít arra, hogy az Önkormányzat a település fejlesztésére rendelkezésre álló források egy részének felhasználása során megismerje és figyelembe vegye a lakosság által legfontosabbnak tartott fejlesztési irányokat.

A tapasztalatok alapján a rendszer működése, szabályai és folyamata a későbbiekben szükség szerint módosítható és továbbfejleszthető.

II. A Községi Költségvetési Alap

Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a közösségi költségvetés megvalósítása érdekében Községi Költségvetési Alapot hoz létre.

A Községi Költségvetési Alap célja a település közösségének érdekeit szolgáló, a közösségi költségvetés keretében kiválasztott fejlesztések, beruházások és egyéb közösségi célú projektek megvalósításának finanszírozása.

A Községi Költségvetési Alapba 15 000 000 Ft összegben kerül elkülönítésre.

Az Alap felhasználásáról a lakossági szavazás eredményének ismeretében a Képviselő-testület dönt.

A közösségi költségvetés keretében megvalósuló fejlesztések kiválasztása során törekedni kell arra, hogy a rendelkezésre álló forrás a település egészének vagy szélesebb közösségének érdekét szolgáló fejlesztések megvalósítását segítse.

III. A közösségi költségvetés alapelvei

A közösségi költségvetés működésének alapelvei:

1. Községi érdek

A közösségi költségvetés forrásából olyan fejlesztések megvalósítása támogatható, amelyek a település egészének vagy a lakosság szélesebb körének érdekeit szolgálják.

2. Megvalósíthatóság

A lakosság elé kizárólag olyan fejlesztési, beruházási vagy egyéb közösségi célú javaslatok kerülhetnek, amelyek:

- az Önkormányzat feladat- és hatáskörében megvalósíthatók,
- jogszabályba nem ütköznek,
- szakmailag megvalósíthatók,
- az Önkormányzat rendelkezésére álló vagy biztosítható források figyelembevételével reálisan megvalósíthatók,
- fenntarthatóságuk biztosítható,
- illeszkednek a település fejlesztési céljaihoz.

3. Átláthatóság

A közösségi költségvetés folyamatának egyes lépéseiről az Önkormányzat a lakosságot megfelelően tájékoztatja. A szavazásra bocsátott fejlesztések esetében lehetőség szerint fel kell tüntetni a fejlesztés rövid leírását, célját és becsült költségét.

4. Lakossági részvétel

A lakosság a szavazás során közvetlenül kifejezheti, hogy az Önkormányzat által előzetesen meghatározott fejlesztési lehetőségek közül melyeket tartja a legfontosabbnak.

5. Önkormányzati döntési felelősség

A lakossági szavazás eredménye a Képviselő-testület számára iránymutatást és döntéselőkészítő információt jelent, azonban nem helyettesíti a Képviselő-testület döntését. A Községi Költségvetési Alap felhasználásáról és a megvalósítandó fejlesztésekről a Képviselő-testület dönt.

IV. A közösségi költségvetés folyamata

A herceghalmi közösségi költségvetés a település adottságait figyelembe vevő folyamatban valósul meg.

A folyamat főbb szakaszai:

1. Előkészítés és a fejlesztési javaslatok meghatározása
2. A szavazólap összeállítása
3. Lakossági szavazás
4. A szavazás eredményének értékelése
5. Képviselő-testületi döntés
6. A kiválasztott fejlesztések megvalósítása és a lakosság tájékoztatása

1. Előkészítés és a fejlesztési javaslatok meghatározása

A közösségi költségvetés első szakaszában meghatározásra kerülnek azok a fejlesztési, beruházási és egyéb közösségi célú lehetőségeket, amelyek a lakosság számára szavazásra bocsáthatók.

A fejlesztési javaslatok összeállítása során figyelembe vehetők többek között:

- a) a település fejlesztési szükségletei,
- b) a lakosság korábban megfogalmazott igényei és észrevételei,

- c) az Önkormányzat előtt álló fejlesztési feladatok,
- d) közösségek igényei,
- e) az Önkormányzat rendelkezésére álló pénzügyi lehetőségei,
- f) a fejlesztések várható költsége,
- g) a fejlesztések fenntarthatósága,
- h) a fejlesztések közösségi haszna,

A fejlesztési javaslatok előzetes szakmai vizsgálatát a polgármester a Polgármesteri Hivatal érintett szakterületeinek bevonásával végzi. A szakmai vizsgálat célja annak megállapítása, hogy az adott fejlesztés:

- a) jogszerűen megvalósítható-e,
- b) az Önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozik-e,
- c) rendelkezésre állnak-e a megvalósítás alapvető feltételei,
- d) milyen nagyságrendű költséggel járhat,
- e) fenntartható-e,
- f) a közösségi költségvetés keretében reálisan megvalósítható-e.

A szakmai vizsgálat eredménye alapján a polgármester összeállítja a lakossági szavazásra javasolt fejlesztések körét.

A lakosság a szavazólapon szereplő, előzetesen megvizsgált és megvalósíthatónak ítélt fejlesztési lehetőségek között fejezheti ki a véleményét. Ennek célja, hogy a szavazásra kizárólag olyan fejlesztések kerüljenek, amelyekre az Önkormányzatnak tényleges ráhatása van, és amelyek megfelelnek a közösségi költségvetés céljainak.

2. A szavazólap összeállítása

A szakmai vizsgálaton megfelelt fejlesztési lehetőségekből a polgármester szavazólapot állít össze.

A szavazólap összeállításánál törekedni kell arra, hogy a lakosság számára megfelelő számú és egymástól jól elkülöníthető fejlesztési lehetőség álljon rendelkezésre.

A szavazólap a lakosság minél szélesebb körű elérése érdekében az Önkormányzat kommunikációs felületein közzé kell tenni, valamint a helyi újságban is meg kell jelentetni.

3. Lakossági szavazás

A közösségi költségvetés lakossági részvételen alapuló fő eleme a szavazás.

A szavazás célja annak megismerése, hogy a helyben élők a szavazólapon szereplő fejlesztések közül melyeket tartják a település szempontjából a legfontosabbnak.

A szavazás során minden szavazásra jogosult három fejlesztési javaslatot jelölhet meg.

A három választási lehetőség alkalmazásának célja, hogy a lakosság ne egyetlen fejlesztésre adja le valamennyi támogatását, hanem lehetősége legyen több, számára fontos fejlesztés megjelölésére.

A szavazás papíralapon történik. A szavazólap a helyi újságban jelenik meg és abból történő eltávolításával valósul meg a szavazás.

A szavazás pontos időtartamát a polgármester a közösségi költségvetés adott évi folyamatának megkezdése előtt meghatározza, a vonatkozó jogszabályok és az önkormányzati döntések figyelembevételével.

4. A szavazás eredményének értékelése

A szavazás lezárását követően a beérkezett szavazatokat össze kell számolni.

Az összesítés eredményeként megállapítható, hogy a szavazásban részt vevők mely fejlesztéseket támogatták a legnagyobb arányban és ennek alapján kialakítható a fejlesztések lakossági prioritási sorrendje.

A szavazás eredménye alapján a Polgármesteri Hivatal bevonásával a polgármester előkészíti a megvalósításra javasolt fejlesztéseket, azok szakmai tartalmát és várható költségét, továbbá az elkészített költségbecsléseket, valamint a szavazás eredményét a Képviselő-testület elé terjeszti.

5. Képviselő-testületi döntés

A Községi Költségvetési Alap felhasználásáról a Képviselő-testület dönt. A Képviselő-testület döntése során figyelembe veheti különösen:

- a) a lakossági szavazás eredményét,
- b) a kialakult prioritási sorrendet,
- c) az egyes fejlesztések közösségi hasznát,
- d) a fejlesztések költségigényét,
- e) a rendelkezésre álló 15 000 000 Ft-os keretet,
- f) a fejlesztések fenntarthatóságát,
- g) a település fejlesztési céljaihoz való illeszkedést,
- h) a megvalósítás szakmai és pénzügyi feltételeit.

A Képviselő-testület a lakossági prioritási sorrendet figyelembe véve, a rendelkezésre álló pénzügyi források és az egyéb szakmai szempontok mérlegelésével dönt arról, hogy a Községi Költségvetési Alapból mely fejlesztések valósuljanak meg.

A Képviselő-testület dönthet úgy is, hogy a rendelkezésre álló Községi Költségvetési Alap terhére, a lakossági szavazás alapján kialakult sorrendet figyelembe véve több fejlesztés megvalósítását támogatja, amennyiben azok együttes költsége a rendelkezésre álló előirányzat összegét nem haladja meg.

Amennyiben a Képviselő-testület a lakossági szavazás alapján kialakult sorrend figyelembevételével egy vagy több, a Községi Költségvetési Alap eredeti előirányzatát meghaladó költségigényű fejlesztés megvalósítását indokoltnak és közösségi szempontból támogatandónak tartja, a rendelkezésre álló előirányzat összegének növeléséről, illetve a Községi Költségvetési Alap további forrással történő kiegészítéséről is dönthet.

Amennyiben valamely magasabb prioritást elért fejlesztés költsége miatt a teljes keret nem teszi lehetővé annak megvalósítását, a Képviselő-testület a rendelkezésre álló forrás és a szakmai szempontok alapján dönthet más, alacsonyabb költségű fejlesztés megvalósításáról is.

6. A kiválasztott fejlesztések megvalósítása

A Képviselő-testület döntését követően a polgármester gondoskodik a kiválasztott fejlesztések megvalósításának előkészítéséről és végrehajtásáról.

A megvalósítás során a polgármester a vonatkozó jogszabályok, költségvetési előírások, beszerzési és közbeszerzési szabályok, valamint az egyéb szakmai követelmények szerint jár el.

A fejlesztések megvalósításának ütemezése a fejlesztések jellegétől, műszaki tartalmától, engedélyezési és beszerzési szükségleteitől, valamint a rendelkezésre álló pénzügyi forrásoktól függ.

A polgármester a lakosságot a kiválasztott fejlesztésekről és azok megvalósításának állásáról a rendelkezésre álló kommunikációs felületeken tájékoztatja.

V. A közösségi költségvetés nyilvánosságának biztosítása

A közösségi költségvetés sikeres működésének fontos eleme a megfelelő és közérthető tájékoztatás.

A polgármester a folyamat főbb lépéseiről tájékoztatja a lakosságot, különösen:

- a) a közösségi költségvetés elindításáról,
- b) a szavazólapon szereplő fejlesztésekről,
- c) a szavazás időtartamáról és módjáról,
- d) a szavazás eredményéről,
- e) a Képviselő-testület döntéséről,
- f) a kiválasztott fejlesztések megvalósításáról.

A tájékoztatás során törekedni kell arra, hogy a közösségi költségvetés működése a lakosság számára egyszerűen, közérthetően és átláthatóan legyen bemutatva.

VI. A közösségi költségvetés továbbfejlesztése

A közösségi költségvetés 2027-ben pilot jelleggel kerül bevezetésre. Az első év célja nem kizárólag fejlesztések megvalósítása, hanem egy olyan, Herceghalom adottságaihoz illeszkedő részvételi folyamat kialakítása is, amely a későbbi években továbbfejleszthető.

Az első év tapasztalatai alapján az Önkormányzat értékeli különösen:

- a) a lakosság részvételének mértékét;
- b) a szavazás lebonyolításának tapasztalatait;
- c) a lakossági visszajelzéseket;
- d) a kiválasztott fejlesztések megvalósíthatóságát;
- e) a közösségi költségvetési keret nagyságának megfelelőségét;
- f) a folyamat egyszerűsítésének vagy továbbfejlesztésének lehetőségeit.

A polgármester a közösségi költségvetési folyamat lezárását követően a tapasztalatokról tájékoztatja a Képviselő-testületet és szükség esetén javaslatot tesz a rendszer módosítására, illetve továbbfejlesztésére.

VII. Összegzés

Herceghalom Község Önkormányzata a közösségi költségvetés bevezetésével olyan részvételi lehetőséget kíván biztosítani, amelynek keretében a település lakosságának véleménye a település fejlesztésére rendelkezésre álló önkormányzati források felhasználására vonatkozó döntések előkészítése során megjelenhet.

A közösségi költségvetés a település sajátosságaira, valamint az Önkormányzat rendelkezésére álló szervezeti és hivatali kapacitásokra figyelemmel, a helyi adottságokhoz igazodó eljárásrend alapján működik. Ennek keretében meghatározásra és szakmai, valamint pénzügyi szempontból megvizsgálásra kerülnek a közösségi költségvetés keretében megvalósításra alkalmas fejlesztési lehetőségek, amelyek közül a lakosság a szavazás során három, általa kiemelten fontosnak tartott fejlesztést jelölhet meg.

A lakossági szavazás eredménye a Képviselő-testület döntésének előkészítése során figyelembe veendő szempontként szolgál és a fejlesztési javaslatok lakossági támogatottságának, illetve prioritási sorrendjének megismerését biztosítja.

A Községi Költségvetési Alap felhasználásáról, valamint az abból finanszírozandó fejlesztések megvalósításáról – a lakossági szavazás eredményének, továbbá a szakmai, pénzügyi, fenntarthatósági és egyéb releváns szempontoknak a mérlegelését követően – a Képviselő-testület jogosult döntést hozni.

A közösségi költségvetés működtetése egyúttal hozzájárul a lakosság és az Önkormányzat közötti együttműködés és párbeszéd erősítéséhez, a helyi közösségi részvétel előmozdításához, valamint ahhoz, hogy a település fejlesztésével kapcsolatos önkormányzati döntések meghozatala során a helyben élők véleménye is megfelelő súllyal megjelenjen.

